

Zadanie 1.9. Monitorowanie występowania form agrofagów roślin sadowniczych odpornych na środki ochrony roślin oraz określenie metod przeciwdziałających temu zjawisku

Okres realizacji: 2008-2014

Kierownik zadania: **dr Alicja Maciesiak**

Wykonawcy: dr hab. B. H. Łabanowska, mgr A. Broniarek-Niemiec, dr H. Bryk, dr S. Masny, mgr M. Tartanus, prof. dr hab. P. Sobiczewski, D. Budynek, K. Jaworska, H. Kołodziejek, S. Lesiak, B. Pawlik

Celem badań jest monitorowanie występowania form agrofagów roślin sadowniczych odpornych na środki ochrony roślin oraz określenie metod przeciwdziałających temu zjawisku.

W 2013 roku monitorowano występowanie odporności grzyba *Venturia inaequalis* na fungicydy strobilurynowe 20 sadach. Niski indeks poziomu odporności na strobiluryny (Zato 50 WG, Discus 500 WG) stwierdzono w 7 sadach, średni – w 11 sadach, wysoki – w 1 sadzie i bardzo wysoki w 1 sadzie.

Wykonano również ocenę skuteczności działania gotowych mieszanin fungicydów strobilurynowych Flint Plus 64 WG i Tercel 16 WG oraz fungicydu Zato 50 WG w zwalczaniu parcha jabłoni w sadach ze stwierdzoną odpornością na strobiluryny. W sadach takich skuteczne są i można stosować gotowe mieszaniny (np. Tercel 16 WG, Flint Plus 64 WG) lub środki powierzchniowe. Nie poleca się natomiast stosowania fungicydów opartych wyłącznie na strobilurynie.

Oceniano skuteczność trzech fungicydów (Zato 50 WG, Bellis 38 WG i Switch 62,5 WG) w zwalczaniu gorzkiej zgnilizny jabłek. W sadach ze stwierdzoną odpornością na benzimidazole do zwalczania tej choroby mogą być stosowane fungicydy: Zato 50 WG, Bellis 38 WG i Switch 62,5 WG.

Prowadzono badania nad występowaniem przędziorków i aktualizacją programu ochrony grusz przed tymi szkodnikami w sadach, w których w roku 2012 lub/i w roku 2013 do zwalczania miodówek użyto abamektynę lub/i spirotetramat. Uzyskane wyniki wskazują, że na drzewach, na których do zwalczania miodówek stosowano preparaty zawierające abamektynę i/lub spirotetramat przędziorki występowały w niewielkim nasileniu i nie było konieczności ich zwalczania.

Ocenę skuteczności środków w zwalczaniu przędziorków na jabłoni w warunkach występowania odporności na akarycydy w celu aktualizacji zaleceń ochrony, wykonano w dwóch sadach. Akarycydy Envidor 240 SC, Sumo 10 EC i Zoom 110 SC wykazały wysoką skuteczność w zwalczaniu przędziorków. Na podstawie uzyskanych wyników opracowano wytyczne zwalczania przędziorków w sadach ze stwierdzoną odpornością na niektóre akarycydy. W sadach, w których stwierdzi się niską skuteczność środków należy zaprzestać ich stosowania na okres nie krótszy niż 3 lata. W tym okresie do zwalczania przędziorków należy wykorzystywać akarycydy z innych grup chemicznych (np. Envidor 240 SC, Sumo 10 EC, Zoom 110 EC).

Prowadzono badania nad optymalizacją terminów zabiegów w zwalczaniu parcha jabłoni w oparciu o dwa systemy sygnalizacji RIM pro i AVI – MET w Sadzie Doświadczalnym IO w Dąbrowicach. Wykonano 4 programy ochrony chemicznej jabłoni odm. 'Jonagold' w oparciu o 2 systemy sygnalizacji: RIMpro – program I i II i AVI – MET – program III i IV. Uzyskane wyniki wskazują, na wysoką efektywność programów I i III w ochronie jabłoni przed parchem. Ich skuteczność w ochronie liści wyniosła odpowiednio 79% i 81%, a w ochronie owoców – 98% i 100%. Zastosowane systemy sygnalizacji, przyczyniły się do podjęcia decyzji o zmniejszeniu liczby zabiegów (o cztery) w programach II i IV. Spowodowało to jednak wzrost nasilenia choroby na liściach o 8,9% - RIMpro (program II), oraz o 16,3% - AVI-MET (program IV).

Prowadzono badania nad optymalizacją terminów wykonania zabiegów zwalczania bawełnicy korówki celem aktualizacji zaleceń ochrony. Zabiegi wykonywano po przekroczeniu progu zagrożenia w danym terminie obserwacji stosując polecane środki: Actara 24 WG, Pirimor 500 WG, Movento 100 SC. Przeprowadzone badania wykazały, że określenie terminu wykonywania zabiegu zwalczającego w danym sadzie możliwe jest wyłącznie na podstawie systematycznie przeprowadzonych lustracji.